

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 226.876 van 25 maart 2014
in de zaak A. 204.361/X-15.081.**

In zake : de NV BOUWCENTRUM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Pieter-Jan Defoort en Karin De Roo
kantoor houdend te 8000 Brugge
Predikherenstraat 23/1
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Van Bever
kantoor houdend te 1850 Grimbergen
Pastoor Woutersstraat 32/7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de NV UPLACE
2. de NV USHOP
3. de NV UWORK
4. de NV MAGNOLIA PARK
5. de NV USTAY
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Bouckaert, Pieter Vandenheede en Guan Schaiko
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 maart 2012, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2011 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “afbakening VSGB en aansluitende open ruimtegebieden”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 10 juli 2012. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de tussenkomende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 februari 2014.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Karin De Roo, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaten Marc Van Bever en Ingrid Durnez, die verschijnen voor de verwerende partij, en advocaten Jan Bouckaert, Pieter Vandenheede en Guan Schaiko, die verschijnen voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest gedeeltelijk eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij is opstalhouder van een aantal gebouwen, gelegen aan de Paul Gilsonlaan 386 A, B en C en 504 te Drogenbos. In deze gebouwen zijn enkele winkels gevestigd.

De gebouwen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse gelegen in gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's.

3.2. Met het bestreden gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “afbakening VSGB en aansluitende open ruimtegebieden” (hierna : het GRUP) geeft de Vlaamse regering uitvoering aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat bepaalt dat het Vlaams strategisch gebied rond Brussel afgebakend dient te worden.

3.3. Na een voorbereidende overlegfase beslist de Vlaamse regering op 20 februari 2009 om de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening te gelasten een GRUP op te maken voor het VSGB op basis van de opties vermeld in het eindrapport.

3.4. Op 29 juni 2009 keurt de dienst Veiligheidsrapportage van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie het ruimtelijk veiligheidsrapport over het voorontwerp van GRUP goed.

3.5. In april 2009 dient de n.v. SORESMA – de opsteller van het plan-MER – bij de dienst Mer een voorstel van nota voor publieke consultatie in overeenkomstig artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 18 april 2008 ‘betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan’ (hierna : het integratiespoorbesluit).

3.6. De door de dienst Mer op 19 mei 2009 volledig verklaarde nota voor publieke consultatie wordt door de dienst Mer ter inzage gelegd door

publicatie op de website van de dienst Mer en van het departement RWO van 10 juni 2009 tot en met 9 juli 2009 en door het ter beschikking stellen ervan op het gemeentehuis van Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Kortenberg, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Steenokkerzeel, Tervuren, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zemst en Zaventem en op het stadhuis van Halle en Vilvoorde. Parallel aan de terinzagelegging worden de adviezen bij de administraties en openbare besturen gevraagd. Ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de 19 gemeenten van dit gewest worden uitgenodigd hun opmerkingen te formuleren op de nota en dit gelet op de mogelijk gewestgrensoverschrijdende milieueffecten.

3.7. Een bericht met de mogelijkheid tot publieke consultatie wordt bekendgemaakt in de regionale edities van Het Nieuwsblad van 10, 15, 17 en 19 juni 2009 en in de editie Vlaams-Brabant van De Standaard van 10 juni 2009.

Tevens wordt bij schrijven van 5 juni 2009 door de dienst Mer aan de betrokken gemeenten uitdrukkelijk gevraagd “om de terinzagelegging van de[...] nota voor publieke consultatie aan te kondigen door aanplakking op de daarvoor voorziene plaatsen in uw gemeente, op de webstek van uw gemeente en/of in het gemeentelijk infoblad”.

Wat de gemeente Drogenbos betreft, laat S.H., afdelingshoofd dienst Grondgebiedzaken van die gemeente, in een mail van 20 september 2013 aan het advocatenkantoor dat de tussenkomende partijen vertegenwoordigt, het volgende weten:

“[...]”

Bij natrekking kan ik U de gevraagde stavingsstukken over de openbare bekendmaking van de nota voor publieke consultatie in kader van het GRUP VSGB niet aanleveren. Vooralsnog kon daar binnen ons archief niet de hand op worden gelegd. Ik ga er van uit dat mijn voorgangers de door U vermelde stukken correct openbaar hebben gemaakt. Ik kan U echter geen verklaring op erewoord afleveren dat dit ook effectief gebeurde, aangezien het zaken betreft voor mijn indiensttreding in de gemeente Drogenbos. Indien wij alsnog de stukken kunnen terugvinden, zullen wij niet nalaten U daar onmiddellijk in kennis van te stellen.”

3.8. De termijn voor het indienen van opmerkingen is verstreken op 9 juli 2009.

3.9. De ontvangen inspraakreacties en adviezen op de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie worden behandeld op de “richtlijnenvergadering” van 2 september 2009.

3.10. Op 16 december 2009 maakt de dienst Mer de richtlijnen op over de reikwijdte, het detailleringniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

3.11. Op 11 juni 2010 keurt de dienst Mer het plan-MER over het voorontwerp van GRUP goed.

3.12. Op 27 september 2010 vindt de plenaire vergadering plaats over het voorontwerp van GRUP en op 17 december 2010 stelt de Vlaamse regering het ontwerp-GRUP voorlopig vast.

3.13. Het plangebied wordt opgesplitst in drie zones: de Zuidelijke kanaalzone, de zone Zellik – Groot-Bijgaarden en de zone rond het Zaventemse. Iedere zone wordt opgesplitst in een aantal clusters.

De eerste deelruimte, de Zuidelijke kanaalzone, ten zuidwesten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vormt een verstedelijkte uitloper in de richting van Halle. Het kanaal Brussel-Charleroi is de belangrijkste drager van deze deelruimte. Deze zone wordt opgesplitst in de volgende clusters:

- Cluster A1: Verlengde Stallestraat
- Cluster A2: Wonen Zuun – Negenmanneke
- Cluster A3: Bergensesteenweg
- Cluster A4: Biest – Hoeve Bretonne
- Cluster A5 en A6: Drogenbos Kanaal – Noordelijke ontsluiting
- Cluster A7: Lot.

De tweede deelruimte, de zone Zellik – Groot-Bijgaarden, kent een sterke verweving van verstedelijkte gebieden en waardevolle omringende open ruimten. Deze zone wordt opgesplitst in de volgende clusters:

- Cluster B1 en B3: Open ruimte corridor over N9 en E40
- Cluster B2: Kern Zellik
- Cluster B4: Kern Groot-Bijgaarden
- Cluster B5: Hunderenveld
- Cluster B6: Kattebroek – Hof te Elegem
- Cluster B7: Open ruimtegebieden in Dilbeek Zuid
- Cluster B8: Horing – Laarbeekbos
- Cluster B9: Kern Wemmel en open ruimte tussen Wemmel en Zellik.

In de derde deelruimte, het Zaventemse, concentreren de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden zich in de directe omgeving van de luchthaven, meer bepaald vanaf het Zeekanaal met het centrum van Vilvoorde tot en met de bedrijventerreinen van Zaventem. Deze zone wordt opgesplitst in de volgende clusters:

- Cluster C1: Heizel parking C
- Cluster C2: Strombeek-Bever & Koningslo
- Cluster C3: Reconversiegebied Vilvoorde – Machelen
- Cluster C4: Open ruimte Luchthavenlaan te Machelen
- Cluster C5: Noordrand van de internationale luchthaven van Zaventem
- Cluster C6: Open ruimte netwerk Machelen – Zaventem – Kraainem – Wezembeek-Oppem
- Cluster C7: Bedrijvigheid aan de Woluwelaan
- Cluster C8: Nossegemdelle en Weiveld-Zuid
- Cluster C9: Wonen te Sterrebeek
- Cluster C10 en C11: Voormalige renbaan Sterrebeek, Museum voor Midden-Afrika, Golf Ravenstein.

3.14. De percelen met de gebouwen van de verzoekende partij worden integraal herbestemd tot “Gemengd regionaal bedrijventerrein” (GRB) (artikel A1.3).

3.15. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 14 februari 2011 tot en met 14 april 2011, worden 1350 tijdige bezwaarschriften ingediend.

3.16. Op 7 juli 2011 brengt de Vlacoro advies uit.

3.17. Op 23 september 2011 beslist de Vlaamse regering de termijn waarbinnen het plan moet worden vastgesteld, met zestig dagen te verlengen.

3.18. Op 10 november 2011 brengt de afdeling wetgeving van de Raad van State advies uit over het ontwerpbesluit.

3.19. Bij het bestreden besluit van 16 december 2011 stelt de Vlaamse regering het GRUP definitief vast.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4.1. De verzoekende partij doet in haar verzoekschrift, wat haar belang betreft, gelden dat zij opstalhouder is van een aantal gebouwen, gelegen ten noorden van de Paul Gilsonlaan te Drogenbos, waarin de winkels Ixina, Broze, Premaman en Tom & Co zijn gevestigd. Zij voert aan dat de Ixina-winkel op het moment van de inwerkingtreding van het GRUP een weliswaar zonevreemde, maar wel volledig vergunde kleinhandelszaak was. De winkels van Premaman, Broze en Tom & Co worden sinds meer dan vijftien jaar ongestoord uitgebaat als kleinhandelszaken, waarbij de overheid diverse vergunningen heeft verleend. In plaats van deze jarenlange feitelijke toestand juridisch te vertalen, heeft het GRUP de zonevreemdheid bevestigd. Bovendien ontnemt het GRUP hiermee de regularisatiemogelijkheid die voorheen wel bestond, gelet op artikel 4.4.9 en 7.4.13, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO).

4.2. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat het belang van de verzoekende partij beperkt is tot het stedenbouwkundig voorschrift A1.3 van het GRUP. Het GRUP is in verschillende deelplannen en clusters opgedeeld, wat inhoudt dat een gedeeltelijke vernietiging mogelijk is. Indien het stedenbouwkundig voorschrift A1.3 niet in het GRUP zou zijn opgenomen, zou de uiteindelijke beslissing dezelfde zijn gebleven. Het belang van de verzoekende partij bij de nietigverklaring kan tot dit voorschrift beperkt worden.

4.3. De tussenkommende partijen werpen in hun memorie tot tussenkomst een gelijkaardige exceptie op. Zij betogen dat het belang van de verzoekende partij wordt toegespitst op de zakelijke rechten die zij op enkele gebouwen, gelegen in de cluster A1, zou bezitten en meer bepaald op de bestemmingswijziging die door artikel A1.3 van het GRUP wordt doorgevoerd. Het belang van de verzoekende partij dient dan ook tot dit laatste artikel beperkt te worden, hoogstens kan een gebeurlijke vernietiging zich tot de cluster A1 uitstrekken.

4.4. De verwerende partij laat in haar laatste memorie nog gelden dat zij het niet eens is met het standpunt van de auditeur-verslaggever dat het belang van de verzoekende partij bij de nietigverklaring voor de gehele cluster A1 moet worden aangenomen. Zij betoogt dat een dergelijke ruime afbakening van het belang van de verzoekende partij zou betekenen dat het kind met het badwater wordt weggegooid.

4.5. De tussenkommende partijen sluiten zich in hun laatste memorie aan bij het standpunt van de auditeur-verslaggever dat het belang van de verzoekende partij bij onderhavige vordering tot de cluster A1 dient te worden beperkt.

Beoordeling

5.1. Met de verwerende partij en de tussenkomen de partijen moet worden aangenomen dat een gedeeltelijke vernietiging, beperkt tot de cluster A1, geen weerslag heeft op de rest van het plangebied. Bovendien is de kritiek van de verzoekende partij enkel gericht tegen het stedenbouwkundige voorschrift van artikel A1.3 “Gemengd regionaal bedrijventerrein”, binnen deze cluster. Het blijkt niet dat dit voorschrift onlosmakelijk verbonden is met het geheel van voorschriften betreffende de cluster A1.

5.2. Een gebeurlijke vernietiging van het GRUP moet beperkt worden tot artikel A1.3 “Gemengd regionaal bedrijventerrein”.

De excepties zijn in de aangegeven mate gegrond.

V. Onderzoek van het tweede middel

Standpunt van de partijen

6.1. De verzoekende partij roept in een tweede middel de schending in, met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, van het gelijkheidsbeginsel, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 4.2.8, § 3, van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna : DABM) en van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 ‘betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma’s’ (hierna : het MER-besluit).

Zij zet uiteen dat de Raad van State reeds bij arrest nr. 214.791 van 12 augustus 2011 heeft beslist om het integratiespoorbesluit met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, wegens niet overeenstemming met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, buiten toepassing te laten. Bij de opmaak van het GRUP werd toepassing gemaakt van dit integratiespoorbesluit. De nota voor publieke consultatie is door de dienst Mer volledig verklaard op 19 mei

2009. De terinzagelegging van deze volledig verklaarde nota vond plaats door aankondiging op de website van de dienst Mer en van het departement RWO van 10 juni 2009 tot en met 9 juli 2009. Artikel 7 van het MER-besluit, genomen in uitvoering van artikel 4.2.8, § 3, DABM, voorziet in de actieve bekendmaking dat het dossier over een voorgenomen plan-MER ter inzage ligt van het publiek. Deze regeling geldt niet in zoverre een afzonderlijke regeling bestaat voor de opmaak van een plan-MER volgens het integratiespoor. Deze afzonderlijke regeling is vastgesteld bij het integratiespoorbesluit en werd te dezen toegepast. Het toentertijd toepasselijke artikel 4, § 3, eerste lid, van dit laatste besluit, voorziet niet in een melding aan het publiek. Het bepaalt enkel dat de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie door de dienst Mer ter inzage gelegd wordt door publicatie op de website van de bevoegde overheid, op de website van de dienst Mer en op het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het op te maken RUP geheel of ten dele zal worden bestreken en van elke andere gemeente die aanzienlijk effecten kan ondervinden van het plan. De regeling voorziet dus niet in een publieke melding van het feit dat een dossier omtrent een voorgenomen plan-MER ter inzage ligt. Door dit verschil in publieke melding bestaat geen afdoende verantwoording, zodat artikel 4 van het integratiespoorbesluit buiten toepassing gelaten moet worden. De ongelijke behandeling vindt geen verantwoording in de specificiteit van het integratiespoor zoals deze in het DABM is bepaald. Het verslag aan de Vlaamse regering bij het integratiespoorbesluit bevat ook geen verklaring voor de afschaffing van de bekendmaking van de terinzagelegging. Precies voor de RUP's waarvoor een milieueffectenrapport moet worden opgemaakt en waarvan dus wordt aangenomen dat ze milieueffecten hebben, verdwijnt de kennisgeving aan het ruime publiek van de start van een openbaar onderzoek omtrent een nota tot publieke consultatie. De publieke consultatie in deze fase van de procedure is van groot belang, omdat dit het publiek toelaat suggesties te doen omtrent het MER. Deze fase in de procedure is overeenkomstig artikel 4, § 5, van het integratiespoorbesluit bepalend voor de reikwijdte, het detailleringniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER. Gelet op artikel 4.2.4, § 1, 1°, DABM wordt voor de opmaak van een plan-MER, zowel volgens de algemene regeling als volgens een regeling vastgesteld voor het volgen van het integratiespoor, aan

de administratie eenzelfde verplichting opgelegd, met name, enerzijds, de “volledig verklaarde kennisgeving”, dit is de door de initiatiefnemer aan de administratie betekende nota met betrekking tot de reikwijdte, het detailleringniveau en de aanpak van het plan-MER, respectievelijk de “volledig verklaarde nota voor publieke consultatie”, die eenzelfde inhoud heeft, ter beschikking te stellen van het publiek en, anderzijds, bij de bekendmaking ervan duidelijk aan te geven dat het publiek en de instanties over een termijn van dertig dagen beschikken om eventuele opmerkingen aan de administratie te bezorgen.

Er moet worden vastgesteld dat de mogelijkheid voor het publiek om kennis van te nemen van, enerzijds, de “volledig verklaarde kennisgeving” in de algemene regeling en, anderzijds, de “volledig verklaarde nota voor publieke consultatie”, in de regeling bepaald voor het integratiespoor op ongelijke wijze wordt geregeld, derwijze dat het publiek in de laatstgenoemde regeling op een ernstige wijze wordt beknot in zijn mogelijkheden om met betrekking tot deze nota binnen de voorziene termijn zijn opmerkingen en bezwaren te kunnen laten gelden. In tegenstelling overigens tot de overheden en instanties die met een aangetekende brief of via de elektronische post met ontvangstmelding “op de hoogte worden gebracht van de publicaties op de websites” (artikel 4, § 3, tweede lid, van het integratiespoorbesluit), wordt het publiek in laatstgenoemd geval op geen enkele wijze op de hoogte gebracht van deze “publicaties”. Er is om die reden sprake van een ongelijke behandeling van de burger die betrokken wenst te worden bij de publieke consultatie van een plan-MER voor een RUP dat opgemaakt wordt volgens het integratiespoor, en de burger die betrokken wenst te worden bij de publieke consultatie van een ander plan-MER. Die ongelijke behandeling is in strijd met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Het past dan ook artikel 4, § 3, van het integratiespoorbesluit onwettig te verklaren. Met toepassing van artikel 4.2.4, § 2, DABM is de generieke regeling van artikel 7 van het MER-besluit van toepassing. Dit voorziet in een publicatie van de aankondiging dat de volledig verklaarde kennisgeving kan worden geraadpleegd in ten minste één krant of in het gemeentelijk informatieblad. Die publicatie is in dit geval niet gebeurd. De belangen van de verzoekende partij zijn door deze ongelijke behandeling geschaad. De

verzoekende partij heeft geen opmerkingen geuit in het kader van de publieke consultatie. Zij had er ook geen weet van dat zij dit kon doen. De verzoekende partij heeft er dan ook baat bij dat het MER-besluit, dat wel in een meldingsplicht voorziet, toepassing vond.

6.2. De verwerende partij wijst er in haar memorie van antwoord op dat ingevolge de toepassing van het integratiespoor het plan-MER samen met het voorlopig vastgesteld GRUP ter inzage werd gelegd, zoals voorgeschreven door artikel 4, § 3, eerste lid, van het integratiespoorbesluit. Het was duidelijk de wil van de decreetgever om het plan-MER te integreren in de opmaakprocedure van het ruimtelijk uitvoeringsplan. Dit kan onder meer in de memorie van toelichting bij het decreet van 27 april 2007 ‘houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ worden gelezen. De integratie wordt nogmaals bevestigd in het eerste lid van artikel 7 van het integratiespoorbesluit. De verwerende partij verwijst in dit verband naar het verslag aan de Koning, gevoegd bij het integratiespoorbesluit. Daarin wordt door de Vlaamse regering onder meer verduidelijkt dat het plan-MER integraal deel uitmaakt van het voorlopig vastgesteld GRUP dat voor het openbaar onderzoek ter inzage wordt gelegd. Nu het plan-MER wordt gekoppeld aan het GRUP, moet er volgens de verwerende partij voor de bekendmakingswijze “*an sich*” teruggegrepen worden naar de relevante bepalingen van de VCRO. Zij verwijst in dit verband naar artikel 2.2.7 VCRO. Aangezien het plan-MER integraal deel uitmaakt van het voorlopig vastgesteld GRUP, heeft elke burger kennis van het ter inzage liggen van het GRUP en het daarmee onlosmakelijke verbonden plan-MER. Dit betekent dat *de facto* hetzelfde doel wordt bereikt als in de generieke regeling, namelijk dat er van de nota voor publieke consultatie kennis wordt gegeven aan het grote publiek middels de aanplakking ervan. Naast de bekendmaking van de publieke consultatie, ingevolge de bekendmaking van het voorlopig vastgesteld ruimtelijk uitvoeringsplan, schrijft het integratiespoorbesluit in zijn artikel 4, § 3 de verschillende modaliteiten van het ter beschikking stellen van de nota voor publieke consultatie voor. Daarna hebben de overheid, de verschillende instanties

en het publiek dertig dagen de tijd om hun opmerkingen te laten worden aan de dienst Mer. Samengevat geeft dit, dat er in het samenlezen van de verschillende bepalingen (artikel 4, § 3, van het integratiespoorbesluit en artikel 2.2.7, § 2, VCRO) geen schending van het gelijkheidsbeginsel voorligt, nu blijkt dat in beide procedures het plan-MER – rechtstreeks of onrechtstreeks – ter kennis wordt gebracht van het grote publiek ingevolge de geijkte wijze van bekendmaking, namelijk aanplakking, doordat in het kader van het integratiespoor het plan-MER integraal deel uitmaakt van het voorlopig vastgesteld GRUP en dit voorlopig vastgesteld GRUP ook wordt bekendgemaakt bij aanplakking, een bekendmaking in het Belgisch Staatsblad en de bekendmaking in ten minste drie dagbladen. Ten overvloede wijst de verwerende partij op het feit dat inmiddels een decreet is van kracht geworden, met als doel het integratiespoorbesluit te valideren. Aldus kan het huidige middel niet meer voor de Raad van State worden ingeroepen.

6.3. De verzoekende partij dupliceert in haar memorie van wederantwoord dat bij de stemming van het validatiedecreet door een Vlaams parlements lid werd opgemerkt dat niet enkel de Vlaamse regering, maar ook het Vlaams parlement gebonden is aan het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel, zodat een validatie wegens een schending van dit beginsel niet aan de orde kan zijn en dat een voorstel van decreet dat een discriminerend besluit valideert, uit zijn aard zelf discriminerend is. Door één van de indieners van het decreetvoorstel werd gerepliceerd dat de toekomst moet uitwijzen of het voorstel van decreet de toets bij het Grondwettelijk Hof zal doorstaan. Voor zover ondertussen door de Raad van State een prejudiciële vraag is gesteld aan het Grondwettelijk Hof over de schending van de Grondwet door artikel 7.4.1/2 VCRO, beperkt de verzoekende partij zich tot verwijzing naar wat uiteengezet is in het verzoekschrift. Het belang van de verzoekende partij bij het middel blijft uiteraard bestaan, zolang geen uitspraak is gedaan over de grondwettigheid van het zogenaamde validatiedecreet van 11 mei 2012 dat de regeling van het integratiespoorbesluit heeft bekrachtigd. Indien nog geen prejudiciële vraag over deze materie werd gesteld, vraagt de verzoekende partij vooralsnog een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen.

6.4. De tussenkomende partijen laten in hun memorie tot tussenkomst gelden dat het bestreden besluit door het validatiedecreet wordt gevalideerd, waarbij aan alle criteria van de validatie is voldaan. In de procedure voor opmaak van het GRUP werd immers het integratiespoor gevolgd en de nota voor publieke consultatie werd door de dienst Mer op 19 mei 2009 volledig verklaard, dit is voor de inwerkingtreding van het validatiedecreet. Door de wetgevende validatie met terugwerkende kracht, is het bestreden besluit vanaf de inwerkingtreding ervan te beschouwen als een handeling van de wetgevende macht, althans in zoverre en in de mate dat het goedgekeurd werd op basis van een plan-MER dat aan de procedure van het integratiespoor werd onderworpen. Het is vaste rechtspraak van de Raad van State dat hij in geval van een wettelijke bekrachtiging van een voor hem bestreden besluit, niet meer bevoegd is om de wettigheid van dat besluit te onderzoeken. De wettigheidsbezwaren van de verzoekende partij zijn niet gericht tegen de validatiebepalingen, zodat de Raad van State niet meer bevoegd is om over de opgeworpen onwettigheid te oordelen.

6.5. De verwerende partij stelt in haar laatste memorie dat het “struikelblok” hier het gegeven is dat de kennisgeving van de nota voor publieke consultatie enkel zou zijn gebeurd door middel van de terinzagelegging op zich, terwijl de generieke regeling uit het MER-besluit in een afzonderlijke melding voorziet dat de “volledig verklaarde kennisgeving” ter inzage ligt. Het feit dat *in casu* het integratiespoor gedurende het planningsproces werd gevolgd, betekent niet dat er geen “melding” is gebeurd van de terinzagelegging. Aldus kan het zijn dat alsnog *de facto* de generieke regeling uit het MER-besluit werd gevolgd. Indien blijkt dat in werkelijkheid – tevens – de generieke regeling werd gevolgd, dan is er geen ongelijke behandeling in hoofde van de verzoekende partij, en is zij evenmin in haar belangen geschaad, daar zij wel degelijk kennis had van het lopende openbaar onderzoek met betrekking tot het plan-MER. De verwerende partij herinnert aan artikel 7 van het MER-besluit. Samengevat houdt dit de volgende kanalen in, die cumulatief dienen te worden gevolgd, wil er voldaan zijn aan de kennisgeving volgens de generieke regeling:

1. een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad,
2. aanplakking.

Dat de verwerende partij heeft aangezet tot het ter kennis brengen van de terinzagelegging, blijkt uit het aangetekend schrijven dat de dienst Mer op 5 juni 2009 aan elke betrokken gemeente heeft gericht. Op de tweede bladzijde van deze kennisgevingsbrief staat de volgende passage : “Wij willen u tevens vragen om de terinzagelegging van deze nota voor publieke consultatie aan te kondigen door aanplakking op de daarvoor voorziene plaatsen in uw gemeente, op de webstek van uw gemeente en/of in het gemeentelijk infoblad”. Als men deze passus naast artikel 7 van het MER-besluit legt, kan er niet anders geconcludeerd worden dan dat deze passus net door artikel 7 werd ingegeven. De dienst Mer heeft onverkort de generieke regeling toegepast, minstens aan de gemeenten gevraagd om die toe te passen, meer bepaald door de terinzagelegging aan te plakken op de daarvoor voorziene plaatsen. Daarnaast wijst de verwerende partij erop dat er wel degelijk een kennisgeving is geschied middels minstens één krant. De verwerende partij voegt het bewijs toe dat er publicaties waren in Het Nieuwsblad en De Standaard. Aldus werd aan de eerste kennisgevingsmodaliteit voldaan. Daarnaast mag ook aangenomen worden dat er voldaan werd aan de aanplakking. Verschillende gemeenten hebben gehoor gegeven aan het verzoek van de dienst Mer om tevens tot aanplakking over te gaan. De verwerende partij voegt alle verkregen stukken toe inzake de bekendmaking van de terinzagelegging van elke betrokken gemeente. De gewraakte bestemming (artikel A1.3. en bij uitbreiding de cluster A1) situeert zich op het grondgebied van de gemeente Drogenbos. De gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar van de gemeente Drogenbos bevestigt dat de bekendmaking van de terinzagelegging gebeurde per aanplakking. De verwerende partij doet hier de suggestie dat de Raad van State de auditeur zou verzoeken om, gebruikmakend van diens inquisitoriale bevoegdheid, het een en ander na te trekken bij de gemeente Drogenbos om uitsluitel te geven. De verwerende partij benadrukt dat het feit van de aanplakking van primordiaal belang is voor wat de beoordeling van de gegrondheid van het middel betreft en, bij uitbreiding, ook van het belang bij het middel. Immers schermt de verzoekende partij met het gegeven dat zij geen kennis had van de terinzagelegging en aldus in haar belangen was geschaad. Nu blijkt dat er reeds een kennisgeving is gebeurd door middel van een publicatie in twee kranten en er

mag aangenomen worden dat de kennisgeving ook per aanplakking is geschied, gelet op de kennisgevingsbrief van 5 juni 2009 van de dienst Mer en het gevolg dat daaraan door andere gemeenten werd gegeven, kan er niet anders dan besloten worden dat 1) de verzoekende partij niet in haar belangen is geschaad nu *de facto* de generieke regeling uit het MER-besluit werd toegepast en zij aldus geen belang heeft bij haar middel en 2) dat er minstens moet besloten worden tot de ongegrondheid van het middel, daar er in werkelijkheid geen ongelijke behandeling is gebeurd, gelet op de vormen van kennisgevingen.

6.6. De tussenkomende partijen laten in hun laatste memorie in hoofdorde gelden dat, vermits het vernietigingsarrest van het Grondwettelijk Hof nr. 114/2013 nog niet in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, artikel 7.4.1/2 VCRO in voege blijft en het tweede middel dient te worden verworpen. In ondergeschikte orde werpen de tussenkomende partijen op dat de belangen van de verzoekende partij niet zijn geschaad, zodat het middel onontvankelijk is. Het blijkt immers dat de terinzagelegging van de door de dienst Mer op 19 mei 2009 volledig verklaarde nota voor publieke consultatie, werd aangekondigd via een bericht in ten minste twee kranten en door aanplakking, ook in de gemeenten Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw, op wiens respectievelijk grondgebied cluster Al zich uitstrekt. Vermits de maatschappelijke zetel van de verzoekende partij zich buiten het GRUP bevindt, is zij voor de aankondiging van de terinzagelegging aangewezen op de aankondiging in een krant, hetgeen *in casu* is gebeurd. De verzoekende partij kan niet worden gevolgd waar zij stelt dat zij “geen weet had” van het feit dat zij opmerkingen kon uiten in het kader van de publieke consultatie. Het gegeven dat zij “geen opmerkingen (heeft) geuit in het kader van de publieke consultatie”, is dan ook het gevolg van haar eigen onzorgvuldigheid en niet van het gebrek aan effectieve inspraakmogelijkheden. Het belang van de verzoekende partij bij het middel valt niet te onderscheiden van het belang dat eenieder heeft bij de handhaving van de wet en maakt een onontvankelijke *actio popularis* uit. Ten gronde laten de tussenkomende partijen gelden dat de inwilliging van de exceptie van onwettigheid *ex* artikel 159 van de Grondwet slechts tot gevolg zou hebben dat de Raad van State *in casu*, en dus slechts *inter partes*, het integratiespoorbesluit buiten toepassing dient te laten,

hetgeen dan ook zou impliceren dat de Raad de verenigbaarheid van het bestreden besluit met de geldende en hogere rechtsregels in onze rechtsorde dient te onderzoeken, abstractie makend van het, per hypothese, buiten toepassing gelaten integratiespoorbesluit. Overeenkomstig artikel 4.2.4, § 2, DABM gelden, indien bij decreet of besluit van de Vlaamse regering geen wijze van integratie is bepaald, de bepalingen van het Hoofdstuk II “Milieueffectrapportage over plannen programma’s” van het DABM. De niet-toepassing van het integratiespoorbesluit op grond van artikel 159 van de Grondwet zou aldus impliceren dat de generieke regeling voor de opmaak van een plan-MER volgens de bepalingen van Hoofdstuk II van het DABM van toepassing wordt. Overeenkomstig artikel 4.2.8, § 3, DABM legt de administratie de volledig verklaarde kennisgeving onverwijld ter beschikking van het publiek. Artikel 7 van het MER-besluit, dat uitvoering geeft aan voormelde bepaling van het DABM, voorziet dat “de bevoegde administratie ervoor (zorgt) dat de volledig verklaarde kennisgeving door het publiek kan worden geraadpleegd. Via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad dat in de betrokken gemeente of gemeenten verspreid wordt, én door aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente of gemeenten, wordt gemeld dat de volledig verklaarde kennisgeving tegelijkertijd via de volgende kanalen kan worden geraadpleegd”. Uit het voorgaande volgt dan ook dat de ongrondwettigheid van het integratiespoorbesluit, indien deze al zou komen vast te staan, *quod non*, geenszins de on(grond)wettigheid van het bestreden besluit impliceert. De Raad zou in voorkomend geval nog dienen te onderzoeken of er een schending van artikel 7 van het MER-besluit voorligt, hetgeen niet het geval is. Uit de feiten blijkt dat de door de dienst Mer op 19 mei 2009 volledig verklaarde nota voor publieke consultatie op dezelfde wijze werd aangekondigd als de regeling neergelegd in het MER-besluit, niettegenstaande de afwezigheid van een dwingende bepaling hiertoe in het integratiespoorbesluit. Wat telt, is dat bij de bekendmaking van de nota voor publieke consultatie duidelijk werd aangegeven dat het publiek binnen een termijn van dertig dagen haar opmerkingen kon bezorgen, verplichting die ook geldt onder het generiek spoor en voortvloeit uit artikel 4.2.8, § 5, DABM. Het onderdeel van het middel dat vertrekt vanuit de veronderstelling dat de terinzagelegging van de nota voor

publieke consultatie op geen enkele wijze werd aangekondigd, mist derhalve feitelijke grondslag. Hoewel het bestreden besluit met toepassing van de integratiespoorprocedure is tot stand gekomen, is er van enige beknutting, laat staan een ernstige beknutting, van de inspraakmogelijkheden van het publiek, en bijgevolg ook van een schending van het gelijkheidsbeginsel, geen sprake. Vermits de aangevoerde strijdigheid van het integratiespoorbesluit met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet feitelijke grondslag mist, bestaat er geen grond om voormeld besluit met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te laten. Aangezien uit hetgeen voorafgaat ook volgt dat het integratiespoorbesluit luidens artikel 4.2.4 DABM van toepassing is, mist de door de verzoekende partij aangevoerde schending van artikel 7 van het MER-besluit juridische grondslag, zodat ook dit middelonderdeel moet worden verworpen. Aan deze vaststelling doet geen afbreuk, het gegeven dat één, hoogstens drie, van de negentien gemeenten die de terinzagelegging hebben georganiseerd, niet tot de aankondiging van de terinzagelegging via aanplakking zouden zijn overgegaan. Dit gegeven is immers toe te schrijven aan de betreffende gemeenten zelf en niet aan het vermeend ongrondwettig karakter van de gevolgde integratiespoorprocedure. Immers, zelfs wanneer het generiek spoor zou zijn gevolgd, kon niet worden voorkomen dat bepaalde gemeenten, om welke reden dan ook, niet zouden zijn overgaan tot de melding van de terinzagelegging via aanplakking. *In casu* kan onmogelijk een schending van artikel 7 van het MER-besluit voorliggen, vermits de aanplakking in de gemeenten Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw wel degelijk heeft plaatsgevonden. Aangezien de verzoekende partij haar maatschappelijke zetel buiten het beheersingsgebied van het GRUP heeft, is zij hoe dan ook aangewezen op de aankondiging in de krant, hetgeen, zoals zo-even werd uiteengezet, *in casu* wel degelijk is gebeurd. De verzoekende partij heeft daarom geen belang bij het middel, zodat het onontvankelijk is.

6.7. De verzoekende partij vraagt in haar laatste memorie om, met toepassing van artikel 24, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, tevens het eerste middel te onderzoeken en de auditeur met dit onderzoek te gelasten, omdat het tweede middel enkel betrekking heeft op het integratiespoorbesluit en de Vlaamse regering reeds een nieuw decretaal initiatief

heeft aangekondigd om ruimtelijke uitvoeringsplannen die zijn aangetast door de toepassing van het integratiespoor, tijdelijk te valideren en te “repareren”. Op 13 september 2013 werd aan de Vlaamse regering een conceptnota voorgelegd met een voorstel van remediëring. Op 22 oktober 2013 werd een voorstel van decreet houdende legislatieve validatie van artikel 7.4.1/2 VCRO in het Vlaams Parlement ingediend. In de teksten die momenteel circuleren, wordt de aangekondigde validatie- en reparatiemogelijkheid ook van toepassing verklaard op ruimtelijke uitvoeringsplannen die door de Raad van State reeds omwille van het integratiespoor zijn vernietigd, minstens voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft. Indien het aangekondigde validatie- en reparatiedecreet tot stand komt, heeft de verzoekende partij dus geen daadwerkelijk rechtsherstel kunnen bekomen op basis van een vernietigingsarrest dat enkel steunt op het tweede middel. In de mate dat ook het eerste middel gegrond wordt bevonden, leidt dit tot meer rechtszekerheid voor de verzoekende partij wat betreft de definitieve beslechting van de procedure in het voordeel van de verzoekende partij. Het gegrond bevinden van het eerste middel zal voor de verzoekende partij dus een meer gunstige rechtstoestand tot stand brengen dan het enkel gegrond bevinden van het tweede middel. Hoewel artikel 24, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt dat het onderzoek zich “mag” beperken tot het middel ten gronde dat de oplossing van het geschil mogelijk maakt, moet dit in het licht van het grondwettelijke rechtszekerheidsbeginsel zo worden uitgelegd dat het onderzoek niet tot dat ene middel beperkt mag blijven in het geval de rechtszekerheid in het gedrang wordt gebracht. Tevens moet op basis van het Verdrag van Aarhus worden besloten dat bij het garanderen van een recht op toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden, zoals *in casu*, er ook sprake moet zijn van een doeltreffend beroep of een doelmatig mechanisme van rechtspraak.

Beoordeling

7.1. Artikel 4.2.8, § 1, eerste lid, § 3 en de toentertijd geldende § 5, DABM, dat deel uitmaakt van hoofdstuk II. – Milieueffectrapportage over

plannen en programma's van titel IV. – Milieueffect- en veiligheidsrapportage, bepaalt:

“§ 1. De initiatiefnemer stelt de administratie door betekening of tegen ontvangstbewijs in kennis van de reikwijdte, het detailleringsniveau en de aanpak van het plan-MER.

[...]

§ 3. De administratie legt de volledig verklaarde kennisgeving onverwijld en op de volgende wijzen ter beschikking van het publiek:

1° overeenkomstig het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

2° bij de initiatiefnemer;

3° via de internetsite van de administratie.

De Vlaamse Regering kan nadere regels inzake de terinzagelegging vaststellen

[...]

§ 5. Bij de bekendmaking of bij het overmaken van het afschrift van de volledig verklaarde kennisgeving wordt duidelijk aangegeven dat het publiek en de instanties eventuele opmerkingen over het plan-MER binnen een termijn van dertig dagen vanaf de datum van de beslissing vermeld in § 2, aan de administratie kunnen bezorgen, behoudens verlenging van deze termijn, zoals vermeld in het tweede lid.”

7.2. Artikel 7 van het MER-besluit bepaalt:

“Ter uitvoering van artikel 4.2.8., § 3, van het decreet zorgt de bevoegde administratie ervoor dat de volledig verklaarde kennisgeving door het publiek kan worden geraadpleegd. Via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad dat in de betrokken gemeente of gemeenten verspreid wordt, én door aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente of gemeenten, wordt gemeld dat de volledig verklaarde kennisgeving tegelijkertijd via de volgende kanalen kan worden geraadpleegd:

1° op de internetsite van de bevoegde administratie;

2° bij de initiatiefnemer, in voorkomend geval via diens internetsite;

3° bij de betrokken gemeente of gemeenten en in voorkomend geval op hun internetsite.”

7.3. Artikel 4.2.4 DABM bepaalt:

“§ 1 Voor een plan of programma, dat overeenkomstig dit hoofdstuk aan de opmaak van een plan-MER is onderworpen, kan in een decreet of besluit van de Vlaamse regering, dat desgevallend voor de opmaak van dat plan of programma van toepassing is, worden bepaald op welke wijze het plan-MER in de opmaakprocedure van dit plan of programma geïntegreerd

wordt. Hierbij moet rekening worden gehouden met de volgende verplichtingen:

1° de plan-MER-plicht wordt vastgesteld en het plan-MER wordt opgemaakt overeenkomstig de vereisten betreffende het toepassingsgebied en de inhoudsafbakening van hoofdstuk II van titel IV van dit decreet;

2° het plan-MER wordt samen met het ontwerpplan of -programma met het oog op de raadpleging ervan beschikbaar gesteld van het publiek en de te raadplegen instanties;

3° ingeval het plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie, en/of in verdragspartijen bij Verdrag, en/of in andere gewesten, of als bevoegde autoriteiten van deze lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten daarom verzoeken, wordt het plan-MER samen met het ontwerpplan of ontwerpprogramma voor raadpleging ter beschikking gesteld van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen en/of gewesten;

4° bij de vaststelling van het ontwerp van plan of programma wordt met de resultaten van het plan-MER rekening gehouden;

5° bij de bekendmaking van het plan of programma wordt de volgende informatie ter beschikking gesteld van het publiek en de geraadpleegde instanties:

a) het plan of programma zoals het is vastgesteld;

b) een verklaring die samenvat:

1) hoe de milieuoverwegingen in het plan of programma werden geïntegreerd;

2) hoe rekening werd gehouden met het goedgekeurde plan-MER en de gegeven adviezen en het resultaat van de grensoverschrijdende raadpleging;

3) de redenen waarom is gekozen voor het plan of programma zoals het is aangenomen, en dit in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld;

c) de monitoringsmaatregelen waartoe wordt besloten overeenkomstig artikel 4.6.3 van dit decreet.

§ 2. Indien bij decreet of besluit van de Vlaamse Regering geen wijze van integratie is bepaald, dan gelden voor een plan of programma, als vermeld in § 1, de bepalingen zoals voorzien in dit hoofdstuk.”

7.4. De regeling voorzien in het MER-besluit is derhalve niet van toepassing in zoverre een afzonderlijke regeling is bepaald voor de opmaak van een plan-MER volgens het integratiespoor. Deze afzonderlijke regeling is vastgesteld bij het integratiespoorbesluit en werd te dezen toegepast.

Het toentertijd toepasselijke artikel 4, § 3, eerste en tweede lid, § 4, eerste lid, en § 5, eerste en derde lid, van laatstbedoeld besluit bepaalt:

“§ 3. De volledig verklaarde nota voor publieke consultatie van het plan-MER wordt door de dienst Mer ter inzage gelegd door publicatie op de website van de bevoegde overheid, op de website van de dienst Mer en op het gemeentehuis van elke gemeente waarvan het grondgebied door het op te maken RUP geheel of ten dele zal worden bestreken en van elke andere gemeente die aanzienlijke effecten kan ondervinden van het plan volgens de informatie, vermeld in § 1.

De overheden en instanties die worden geraadpleegd volgens de bepalingen in het decreet Ruimtelijke Ordening in het kader van de plenaire vergadering over een voorontwerp RUP, worden door de dienst Mer met een aangetekende brief of via de elektronische post met ontvangstbevestiging, op de hoogte gebracht van die publicatie op de websites. De bevoegde overheid bezorgt de dienst Mer een lijst met adressen van die overheden en instanties. De Dienst Mer kan ook andere instanties raadplegen, waarvan zij het advies nuttig acht.

[...]

§ 4. Bij de publicatie, vermeld in § 3, wordt duidelijk aangegeven dat de overheden, instanties en het publiek binnen een termijn van 30 dagen vanaf de datum van publicatie eventuele opmerkingen kunnen bezorgen op de wijze en aan het adres van de dienst Mer, vermeld in de publicatie.

[...]

§ 5. De nota voor publieke consultatie wordt na de consultatieperiode, vermeld in § 4, besproken op een vergadering waarbij de dienst Mer en de bevoegde overheid aanwezig zijn om de reikwijdte, het detailleringniveau, de inhoudelijke aanpak van het plan-MER vast te stellen, rekening houdend met de opmerkingen die werden bezorgd tijdens de consultatieperiode.

[...]

De dienst Mer maakt een verslag van de vergadering op binnen twintig dagen na de vergadering. Het verslag bevat de richtlijnen over de reikwijdte, het detailleringniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER, en eventuele bijzondere en aanvullende richtlijnen voor het opstellen van het plan-MER.”

7.5. Krachtens voormeld artikel 4.2.4, § 1, 1°, DABM moet bij het vaststellen van de afzonderlijke regeling voor de opmaak van een plan-MER volgens het integratiespoor rekening worden gehouden met de verplichting om het plan-MER op te maken overeenkomstig de vereisten betreffende onder meer de “inhoudsafbakening” van hoofdstuk II van titel IV van dit decreet, waaronder de verplichting voor de administratie de volledig verklaarde kennisgeving betreffende de reikwijdte, het detailleringniveau en de aanpak van het plan-MER ter beschikking te stellen van het publiek en bij de bekendmaking ervan duidelijk aan te geven dat het publiek en de instanties over een termijn van dertig dagen beschikken om eventuele opmerkingen aan de administratie te bezorgen.

7.6. Uit hetgeen voorafgaat, moet worden afgeleid dat het DABM voor de opmaak van een plan-MER zowel volgens de algemene regeling als volgens een regeling vastgesteld voor het volgen van het integratiespoor aan de administratie eenzelfde verplichting oplegt, met name enerzijds “de volledig verklaarde kennisgeving”, dit is de door de initiatiefnemer van het MER aan de administratie betekende nota met betrekking tot de reikwijdte, het detailleringniveau en de aanpak van het plan-MER, respectievelijk “de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie”, die eenzelfde inhoud heeft, ter beschikking te stellen van het publiek en anderzijds bij de bekendmaking ervan duidelijk aan te geven dat het publiek en de instanties over een termijn van dertig dagen beschikken om eventuele opmerkingen aan de administratie te bezorgen.

7.7. De onderscheiden besluiten van de Vlaamse regering vastgesteld ter uitvoering van respectievelijk artikel 4.2.8, § 3, DABM en van artikel 4.2.4 DABM bevatten evenwel een verschillende regeling van bekendmaking aan het publiek. In de algemene regeling wordt aan de bevoegde administratie de verplichting opgelegd via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad dat in de betrokken gemeente of gemeenten verspreid wordt, én door aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente of gemeenten, te “melden” dat de volledig verklaarde kennisgeving kan worden geraadpleegd op de aangegeven plaatsen, terwijl deze meldingsplicht niet wordt opgelegd in de voor het integratiespoor geldende regeling, en er in laatstgenoemde regeling wat betreft de kennisgeving aan het publiek mee wordt volstaan de betrokken nota voor publieke consultatie ter inzage te leggen op de aangegeven plaatsen.

7.8. Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de mogelijkheid voor het publiek om kennis te nemen van, enerzijds, de bedoelde “volledig verklaarde kennisgeving” in de algemene regeling en, anderzijds, van “de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie” in de regeling bepaald voor het integratiespoor, op ongelijke wijze wordt geregeld, derwijze dat het publiek in de laatstgenoemde regeling op een ernstige wijze wordt beknot in zijn

mogelijkheden om met betrekking tot deze nota binnen de voorziene termijn zijn opmerkingen en bezwaren te kunnen laten gelden.

7.9. De raadpleging door belanghebbenden van de website van de bevoegde overheid, van de dienst Mer of op het gemeentehuis van de betrokken gemeenten in hoofde van die belanghebbenden de wetenschap veronderstelt dat de volledig verklaarde kennisgeving/nota voor publieke consultatie ter inzage is gelegd. De algemene regeling draagt bij tot die wetenschap doordat via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijk infoblad dat in de betrokken gemeente of gemeenten verspreid wordt, én door aanplakking op de aanplakplaatsen van de betrokken gemeente of gemeenten, wordt gemeld dat de volledig verklaarde kennisgeving tegelijkertijd via de aangegeven kanalen kan worden geraadpleegd. De regeling vervat in het integratiespoorbesluit voorziet niet in een dergelijke melding dat de volledig verklaarde nota voor publieke consultatie ter inzage wordt gelegd door publicatie op de website van de bevoegde overheid, op de website van de dienst Mer en op het gemeentehuis. In tegenstelling tot de overheden en instanties die met een aangetekende brief of via de elektronische post met ontvangstmelding “op de hoogte [worden] gebracht van [...] publicatie op de websites”, wordt het publiek in laatstgenoemd geval immers op geen enkele wijze op de hoogte gebracht van deze “publicaties”.

7.10. Het betoog van de verzoekende partij dat de publieke consultatie in deze fase van de procedure van groot belang is, kan worden bijgetreden, nu deze, overeenkomstig artikel 4, § 5, van het integratiespoorbesluit, bepalend is voor de reikwijdte, het detailleringniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER.

Dit blijkt tevens uit het verslag aan de Vlaamse regering bij het integratiespoorbesluit waarin, onder de hoofding “4.4. Inhoudsafbakening, publieke consultatie en kwaliteitsonderzoek – Artikel 4”, dienaangaande wordt uiteengezet wat volgt:

“Dit artikel bevat de werkwijze voor de inhoudsafbakening (de reikwijdte), het detailleringniveau en de aanpak van het plan-MER. De

inhoudsafbakening gebeurt op basis van de ‘nota voor publieke consultatie’, dit is vergelijkbaar met de kennisgeving zoals omschreven in het plan-MER-decreet. Op basis van deze nota gebeurt een ter inzage legging in de gemeenten waarop het RUP van toepassing is alsook in de gemeenten waar er aanzienlijke milieueffecten zouden kunnen zijn. Daarna stelt de dienst Mer de richtlijnen op voor het plan-MER van het RUP. Het voorstel van nota voor publieke consultatie wordt opgesteld door de bevoegde overheid en besproken met de dienst MER.

[...]

In het volledige en geïntegreerde plan-MER-RUP-proces worden aldus 2 momenten van consultatie van het publiek voorzien:

(1) een eerste moment bij de inhoudsafbakening van de milieubeoordeling (plan-MER) door middel van de ‘nota voor publieke consultatie’. Dit is de ter inzage legging zoals voorzien in de plan-mer;

(2) een tweede moment na de voorlopige vaststelling van het RUP, die het openbaar onderzoek uitmaakt van de RUP-procedure.

De inhoud van deze twee momenten van consultatie is heel verschillend:

- de eerste consultatie, de ter inzage legging, gebeurt in de beginfase van het proces en heeft als doelstelling om bij het publiek na te gaan welke elementen (gefocust op milieu-effecten) meegenomen moeten worden in de milieubeoordeling van het RUP. Ook is dit het moment om de opportuniteit van de mogelijkheden voor alternatieven en opties vast te leggen voor het verdere besluitvormingsproces;

- de tweede consultatie, het openbaar onderzoek, gebeurt op basis van het voorontwerp RUP mét het hieraan toegevoegde plan-MER en spitst zich toe op de keuze die uiteindelijk gemaakt is. Het publiek kan hier reageren op het plan, in principe niet meer op de inhoud van het goedgekeurde plan-MER. Op basis van dit openbaar onderzoek en in de aanloop naar de definitieve vaststelling van het RUP kunnen nog bijstellingen gebeuren, zowel aan het plan, als in voorkomend geval, de milieubeoordeling.

Deze twee momenten van publieke consultatie kosten tijd en extra ‘planlast’, maar zorgen tevens voor een beter maatschappelijk draagvlak van het uiteindelijke RUP. Dit zou in het globale tijdstraject positief moeten uitdraaien en de keuzes die in het gehele proces [worden] gemaakt[,] beter moeten onderbouwen. [...].”

7.11. Uit hetgeen voorafgaat, blijkt dat de rechtzoekenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van een plan-MER voor een RUP dat wordt opgemaakt volgens de regels die gelden wanneer het integratiespoor wordt gevolgd, en de rechtzoekenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over een plan-MER volgens de algemene regeling, ongelijk worden behandeld, dat deze ongelijke behandeling volgt uit het verschil in de regelgeving vervat in de uitvoeringsbesluiten die zijn genomen op grond van dezelfde in het DABM opgelegde verplichtingen, en dat

die ongelijke behandeling geen verantwoording kan vinden in de specificiteit van het integratiespoor zoals deze in het DABM is bepaald.

7.12. Deze vaststelling noopt de Raad van State er toe om het integratiespoorbesluit te dezen met toepassing van artikel 159 van de Grondwet, in zoverre, wegens niet overeenstemming met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet buiten toepassing te laten. Het bestreden GRUP, dat op het voormelde besluit is gestoeld, is onwettig.

7.13. In de mate dat de verwerende partij en de tussenkomende partijen erop wijzen dat bij decreet van 11 mei 2012 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en wijziging van de regelgeving wat de opheffing van het agentschap Ruimtelijke Ordening betreft’, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 6 juni 2012 en in werking getreden op 16 juni 2012, een artikel 7.4.1/2 in de VCRO werd ingevoegd, moet gewezen worden op het arrest nr. 114/2013 van 31 juli 2013 van het Grondwettelijk Hof, waarbij het Grondwettelijk Hof het voornoemde artikel vernietigt. Dit arrest werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 21 oktober 2013.

7.14. De verwerende partij en de tussenkomende partijen betwisten in hun laatste memories het belang van de verzoekende partij, om reden dat *de facto* niet de bekendmakingsprocedure van het integratiespoorbesluit maar wel de door artikel 7 van het MER-besluit voorgeschreven procedure werd gevolgd.

Anders dan de verzoekende partij dit ziet, hebben de laatst vermelde partijen hun excepties niet op laattijdige en onontvankelijke wijze in hun laatste memories opgeworpen. De tussenkomende partijen kunnen worden gevolgd, waar zij ter terechtzitting opmerken dat de vernietiging van het “validatiedecreet” van 11 mei 2012 bij arrest nr. 114/2013 van 31 juli 2013 van het Grondwettelijk Hof, en daarmee de relevantie van hun excepties, hen eerst bij het indienen van hun laatste memorie bekend was. Het stond weliswaar aan de partijen zelf om de in hun laatste memories opgeworpen excepties op afdoende

wijze te onderbouwen. De verwerende partij kon er in haar laatste memorie dan ook niet toe volstaan “de suggestie” te doen om de auditeur te verzoeken, gebruik makend van diens inquisitoriale bevoegdheid, “het een en ander na te trekken bij de gemeente Drogenbos” om uitsluitel te geven over het voldaan zijn van de vereiste van aanplakking in deze gemeente.

Vastgesteld moet worden dat de overheid weliswaar *de facto* de door artikel 7 van het MER-besluit voorgeschreven procedure blijkt te hebben willen volgen, waarbij onder meer in de regionale edities van Het Nieuwsblad en in de editie Vlaams-Brabant van De Standaard van 10 juni 2009 melding werd gemaakt van de mogelijkheid tot inspraak vanwege het publiek ten gemeentehuize van 10 juni tot en met 9 juli 2009, doch evenzeer dat geen bewijs voorligt dat de door artikel 7 van het MER-besluit cumulatief gewilde bekendmaking via aanplakking in de betrokken gemeente Drogenbos is geschied (zie randnummer 3.7). Gelet op dit laatste kan de verzoekende partij het belang bij het middel, gesteund op het feit dat zij niet werd ingelicht over haar mogelijkheid tot inspraak zoals dit door artikel 7 van het MER-besluit is vereist, niet worden ontzegd. De door de tussenkommende partijen aangevoerde omstandigheid dat de verzoekende partij haar maatschappelijke zetel buiten het beheersingsgebied van het GRUP heeft, doet hieraan geen afbreuk. De excepties van de verwerende partij en de tussenkommende partijen zijn ongegrond.

7.15. Gelet op de voormelde omstandigheid, waarbij de integrale naleving van artikel 7 van het MER-besluit in de feiten, meer bepaald ook wat betreft de daarin vermelde vereiste van bekendmaking via aanplakking in de betrokken gemeente Drogenbos, niet wordt aangetoond, kan het betoog in de laatste memorie van de tussenkommende partijen dat de aangevoerde strijdigheid van het integratiespoorbesluit met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet feitelijke grondslag mist, en er zodoende geen grond bestaat om voormeld besluit met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te laten, evenmin worden aangenomen.

Het middel is gegrond.

8. De verzoekende partij vraagt om in het licht van het grondwettelijke rechtszekerheidsbeginsel, en gelet op het Verdrag van Aarhus, het onderzoek tot het eerste middel uit te breiden, gelet op het feit dat de Vlaamse regering een nieuw decretaal initiatief heeft aangekondigd om ruimtelijke uitvoeringsplannen die zijn aangetast door de toepassing van het integratiespoor tijdelijk te valideren en te repareren. Zij verwijst daarbij in het bijzonder naar het voorstel van decreet houdende legislatieve validatie van artikel 7.4.1/2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, dat luidt als volgt :

“Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 7.4.1/2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, vernietigd bij arrest van het Grondwettelijk Hof nummer 114/2013 van 31 juli 2013, wordt opnieuw opgenomen met de volgende tekst:

‘Artikel 7.4.1/2. §1. De Vlaamse Regering, de deputatie of het college van burgemeester en schepenen kan maatregelen treffen opdat de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van een plan-MER voor een gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat tot stand is gekomen met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan, zou worden hernomen met inachtneming van de vormen, vermeld in artikel 4.2.8, §3, §4 en §5, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma’s.

§2. Na beëindiging van de termijnen, vermeld in artikel 4.2.8, §3, §4 en §5, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, neemt de Vlaamse Regering, de deputatie of het college van burgemeester en schepenen een beslissing over de vraag of de publieke consultatie aanleiding geeft tot een bijstelling van de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER. Die beslissing wordt bekendgemaakt op de wijze, vermeld in artikel 4.2.8, §7, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Is er geen aanleiding tot bijstelling, dan kan het ruimtelijk uitvoeringsplan meteen opnieuw definitief worden vastgesteld en zo nodig worden goedgekeurd door de hogere overheid.

Is er wel aanleiding tot bijstelling, dan kan de procedure voor het opstellen van het plan-MER en het ruimtelijk uitvoeringsplan worden voortgezet, rekening houdend met de beslissing tot bijstelling.

§3. De regelingen, vermeld in dit artikel, gelden tevens voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die door de rechter werden vernietigd of buiten toepassing werden gelaten op grond van een schending van het gelijkheidsbeginsel, doordat het definitief vastgestelde plan tot stand gekomen is met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de

milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan.’.” (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-2014, nr. 2246/1)

Anders dan de verzoekende partij dat ziet, wordt met het voormelde voorstel van decreet niet aangetoond, noch aannemelijk gemaakt, dat de verzoekende partij, indien het “reparatiedecreet” tot stand komt, “geen daadwerkelijk rechtsherstel [zal] kunnen bekomen op basis van een vernietigingsarrest dat enkel steunt op het tweede middel”. Hoe dan ook zou op grond van het voorstel van decreet de publieke consultatie moeten worden herdaan, dit keer met inachtnaam van de garanties die de verzoekende partij in het gegrond bevonden middel terecht geschonden achtte. Vervolgens zal ook de verdere procedure moeten worden herdaan en zal de verzoekende partij het “daadwerkelijk rechtsherstel” dat zij beoogt, genieten, behoudens indien er geen aanleiding tot bijstelling wordt aangenomen. Dit laatste is evenwel al te hypothetisch om daar thans reeds op vooruit te lopen.

De vraag van de verzoekende partij wordt niet ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse regering van 16 december 2011 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “afbakening VSGB en aansluitende open ruimtegebieden”, in zoverre het het artikel A1.3 “Gemengd regionaal bedrijventerrein” betreft.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partijen wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 625 euro, ieder voor een vijfde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftientwintig maart 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust